

# Предлог-измени на нацртот на Законот за судски преведувачи на Здружението на преведувачи на РМ

14.03.2014

## ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН ЗА СУДСКИ ПРЕВЕДУВАЧИ

### I. Општи одредби

#### Член 1

Со овој закон се уредува начинот и условите за поставување и разрешување на постојаните судски преведувачи **и толкувачи** (во натамошниот текст: преведувачи **и толкувачи**) и начинот на вршење на проверка на знаењето на јазикот на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија и на странски јазик на кандидатите за судски преведувачи **и толкувачи** (во натамошниот текст: кандидати).

#### Член 2

(1) Преведувачите се лица поставени на неопределено време, **кои преведуваат писмен текст** од македонски јазик на јазикот на заедниците што не се мнозинство во Република Македонија или на странски јазик и од јазикот на заедниците што не се мнозинство во Република Македонија или од странски јазик на македонски јазик.

(2) **Толкувачите** се лица поставени на неопределено време, кои **толкуваат** говор од македонски јазик на јазикот на заедниците што не се мнозинство во Република Македонија или на странски јазик и од јазикот на заедниците што не се мнозинство во Република Македонија или од странски јазик на македонски јазик. **Толкувачи се и лицата што толкуваат од и на знаковниот јазик на глувите, немите и глувонемите лица.**

(3) Преведувачите и толкувачите се стручни лица од областа на јазикот, кои му помагаат на судијата во извршувањето на работата, како во текот на истрагата така и во текот судската постапка, како и воопшто на државните органи.

(4) Преведувачите и толкувачите преведуваат и толкуваат по барање на судот, државен орган, друга институција или граѓани.

#### Член 3

Испитот се полага заради проверка на стручната оспособеност на кандидатите за **преведување писмен текст и толкување говор.**

### II. Услови и начин на спроведување на испитот

#### Член 5

- (1) Барањето за полагање на испит кандидатот го поднесува до Министерството за правда.
- (2) Кон барањето за поставување **преведувач и/или толкувач**, кандидатот е должен да приложи:
  - а) уверение за државјанство;

- б) доказ за живеалиштето или престојувалиштето на подрачјето на судот за кој што бара да биде поставен за преведувач;
- в) уверение или диплома за завршено високо образование;
- г) потврда од овластена образовна институција за активно познавање на македонскиот јазик;
- д) уверение или потврда за активно познавање на странскиот јазик;
- ѓ) **доказ за работно искуство (5 години) како преведувач;**
- е) уплатница .

(3) Прилозите кон барањето од точките а) заклучно со ѓ) се доставуваат во оригинали или копија заверени кај нотар.

#### Член 9

Како доказ за активно познавање на странскиот јазик, се смета диплома за завршено средно, вишо или високо образование, доколку образованието се одвивало на странски јазик односно уверение или потврда за активно познавање на странскиот јазик издадено од овластена школа, установа или институција за изучување на странски јазик, **но не пониско од ниво Ц1 според Европската рамка за јазици.**

#### Член 10

(1) Испитот се состои од три дела и тоа:

- прв дел (теоретски дел), со кој се проверува теоретското знаење на кандидатите. **Овој дел го полагаат и кандидатите за судски преведувач и кандидатите за судски толкувач.**

-втор дел (практичен дел), со кој се проверува способноста на кандидатот за создавање на правилен превод. **Овој дел го полагаат само кандидатите за судски преведувач.**

- трет дел (устен дел) со кој се проверува способноста на кандидатот за консекутивно толкување, **Овој дел го полагаат само кандидатите за судски толкувач.**

(2) Испитот од став 1 алинеја 1 на овој член се полага писмено по електронски пат, со одговарање на определен број прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер, со избор од повеќе понудени одговори.

(3) Првиот дел од испитот **се состои од два поддела: проверка на познавањето на јазикот на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија или странскиот јазик и особено правната терминологија и проверка на познавањето на уставното уредување на РМ, организацијата и делување на правосудните органи, основите на судските постапки (кривична, парнична, вонпарнична и управна).**

(4) Испитот од став 1 алинеја 2 на овој член кандидатот го полага писмено така што ќе го отчука преводот на зададените документи во посебното место предвидено во електронскиот систем.

(5) Вториот дел на испитот се состои од дадени текстови што кандидатот треба самостојно да ги преведе.

(5) Третиот дел од испитот **се состои од толкување на текст што го чита испитувачот**, од македонски на јазикот на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија или на странски јазик и обратно од јазикот на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија или од странскиот јазик на македонски јазик (**консекутивно толкување**).

#### Член 11

(1) Испитот се полага според **програма во која се содржани прописите** и правната литература.

(2) Програмата за полагање на испитот ја донесува министерот за правда, а истата е **предложена од стручна јазична комисија составена од претставник на високо образовниот систем, претставник на Здружението на преведувачи на Република Македонија и претставник од редовите на искусните судски преведувачи.**

(3) Комисијата за подготовка на програмата од ставовите (1) и (2) на овој член имаат право на паричен надомест што го определува министерот за правда.

#### Член 13

Стручните и административните работи за потребите на спроведување на испитот за судски преведувачи **и толкувачи** ги врши Министерството за правда, а испитот технички го спроведува правно лице регистрирано во Централниот регистар избрано од министерот за правда.

#### Член 18

(1) Пред почетокот на полагањето на испитот, претставникот од Министерството за правда го утврдува идентитетот на кандидатот со увид на лична карта или друг важечки документ за идентификација.

(2) На кандидатот за време **на полагањето на вториот дел од испитот му се дозволува користење на речници, а не се дозволени закони, закони со коментар и објаснување, мобилен телефон, преносни компјутерски уреди и други технички и информатички средства, претходно подготвени предмети и слично.**

...

### **III. Прв, втор и трет дел од испитот за судски преведувачи и толкувачи и електронски систем**

#### Член 20

(1) Испитот за судски преведувачи **и толкувачи** започнува со полагање на првиот дел (теоретскиот дел), **а потоа се полагаат вториот и/или третиот дел, практичните делови за превод и толкување.**

(2) Вториот дел од испитот се полага по успешното полагање на првиот дел во истата испитна сесија.

(3) Третиот дел од испитот се полага најдоцна во рок од 15 дена од успешното завршувањето на првиот и вториот дел од испитот.

**(4) Кандидатот што сака да биде назначен и за судски преведувач и за судски толкувач треба успешно да ги положи и вториот и третиот дел од тестот.**

(5) Министерот за правда со правилник го пропишува начинот на бодување на првиот и вториот дел од испитот, **по предлог на комисиите за подготовка на програмата и комисијата за испитување.**

#### Член 22

(1) Вториот дел од испитот се состои од два дела. Едниот дел се состои од текстови кои се на македонски јазик, **а преводот треба да се изврши на јазикот на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија односно на странскиот јазик. Во другиот дел, текстот е на јазикот на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија односно на странски јазик, кој треба да се преведе на македонски јазик.**

(2) Дадените текстови **за превод може** да бидат: делови или членови од Устав или закони, договори, тужби, жалби, обвинителни акти, судски одлуки, нотарски акти, акти за извршување, доставници, судски покани, разни видови документи и слично.

**(3) овој став треба да се избрише**

(4) Кандидатот **за судски преведувач мора да го положи вториот дел од испитот во рок од две последователни сесии** по завршувањето на теоретскиот дел.

(5) Доколку кандидатот **за судски преведувач** не го положил вториот дел од испитот ќе се смета дека испитот не го положил.

#### Член 23

(1) Полагањето на првиот дел од испитот за судски преведувачи се врши со одговарање на определен број прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер. **Оваа одредба може да се избрише бидејќи е веќе содржана во член 10.**

(2) Прашањата од тестот зависно од тежината, се вреднуваат со поени определени во тестот.

**(3) оваа одредба се брише бидејќи е веќе содржана во член 10.**

(4) Текстовите дадени за превод се вреднуваат со претходно определени поени зависно од тежината на понудените текстови.

(5) Прашањата содржани во тестовите за полагање на првиот дел на испитот за судски **преведувачи и толкувачи**, и нивните одговори, како и **одбраните текстови за превод** се чуваат во единствениот електронски систем за полагање на испитот за судски преведувачи и толкувачи.

(6) Електронскиот систем од став 5 на овој член содржи и јавно достапна база од најмалку 2000 прашања од теоретскиот дел на испитот, како и јавно достапна база од најмалку 500 понудени текстови за потребите на вториот дел од испитот.

(7) Во електронскиот систем е содржано и посочување на прописите и правната литература во кои се содржани одговорите на прашањата од првиот дел од испитот и прописите за вториот дел од испитот.

(8) Бројот на прашања и текстовите за превод во базите од став 6 на овој член се зголемува за 10 % годишно, почнувајќи од 2015 година.

(9) Резултатите од полагањето на **првиот дел од испитот му се достапни на кандидатот на компјутерот на кој го полагал испитот, веднаш по неговото завршување. Резултатите од вториот (практичниот) дел од испитот ќе бидат објавени најдоцна 8 дена од полагањето на тој дел.**

#### Член 25

(1) Во случај на спреченост на спроведување на првиот или вториот дел од испитот, поради причини што доведуваат до техничка неможност на функционирање на електронскиот систем од членот 23 од овој закон, полагањето на испитот се прекинува.

**(2) Доколку причините од ставот (1) на овој член се отстранат во рок од 60 минути од прекинувањето на испитот, истиот се продолжува веднаш по нивното отстранување.**

**(3) Доколку причините од ставот (1) на овој член не се отстранат во рокот од ставот (2) на овој член, испитот се презакажува за друг термин.**

**Ставови 2 и 3 од член 25 треба да се усогласат со ставови 4 и 5 од член 18.**

#### Член 26

(1) Вкупното траење на времето определено за одговарање на прашањата од првиот дел од тестот за полагање на испитот, изнесува 120 минути.

(2) Се смета дека испитот го положил оној кандидат кој со точни одговори на прашањата од тестот постигнал најмалку 70% од вкупниот број предвидени позитивни поени. **Овој став се повторува, да се усогласи со член 21.**

#### Член 27

(1) Вкупното траење на времето определено за превод на понудените текстови од вториот дел, изнесува 120 минути.

(2) Се смета дека испитот го положил оној кандидат **кој со точен превод на текстовите постигнал** најмалку 70% од вкупниот број предвидени позитивни поени.

#### Член 28

(1) Третиот дел од испитот се спроведува усно, по успешно завршување на првиот **и/или** вториот дел од испитот **за кандидатите за судски толкувач.**

(2) Усниот дел од испитот (консекутивниот превод) трае најмногу 30 минути за секој кандидат.

### IV. Решение, ревизија на спроведените испити и трошоци

#### Член 30

(1) Постојаниот судски преведувач **и/или толкувач** се поставува во судот на чие подрачје има живеалиште, односно престојувалиште.

(2) Во решението за поставување на преведувачот **и/или толкувачот** се внесува **јазикот/јазиците** за кој е поставен преведувачот **и/или толкувачот.**

- (3) Постојаниот судски преведувач **и/или толкувач** доколку го промени местото на живеење, може по негово барање да биде преместен со решение во друг суд.
- (4) За секоја промена на личното име, местото и адресата на живеење, преведувачот **и/или толкувачот** е должен веднаш да го извести Министерството за правда, а решението за промената се доставува до судот каде што е поставен преведувачот **и/или толкувачот**.

#### Член 31

Списокот на постојаните судски преведувачи **и толкувачи** од страна на Министерството за правда се објавува во “Службен весник на Република Македонија” и на веб-страница на министерството.

#### Член 33

(1) Тестовите и дадените текстови за превод се користат и се даваат на кандидатот само за време на полагањето на испитот за судски преведувачи **и толкувачи**.

(2) Материјалите од одржаните испити, особено хартиените верзии од тестовите и текстовите за превод за полагање на испитот за судски преведувачи **и примероците** за проверка на точноста на одговорите на тестот, како и снимките од одржаните испити се чуваат во Министерството за правда.

(3) Министерот за правда формира Комисија за ревизија на одржаните испити, која во својата работа ги користи материјалите од став 2 на овој член и во која, покрај другите членови членуваат и претставник од Владата на Република Македонија и информатичар од Министерството за информатичко општество и администрација определен од Владата на Република Македонија.

**Во овој став треба попрецизно да се напише кои се сите членови на Комисијата за ревизија.**

(4) Комисијата од став 3 на овој член се состанува најмалку еднаш годишно и врши ревизија на начинот на спроведување на најмалку една сесија одржана во тековната година.

(5) Комисијата има право да изврши ревизија и на начинот на спроведување на испитите одржани во последните 5 години до денот на одржувањето на состанокот на комисијата, но не порано од денот на примена на овој закон.

(6) Доколку Комисијата утврди нерегуларности во спроведувањето на испитот од страна на поединци во смисла на член 18 став 5 на овој закон, предлага одземање на решението од член 29 на овој закон.

(7) Министерот донесува решение за одземање на решението на судскиот преведувач **и / или толкувач** врз основа на предлогот на Комисијата во рок од 3 дена од приемот на предлогот.

(8) Против Решението од став 7 на овој член може да се поведе управен спор пред надлежен суд во рок од 30 дена од приемот на решението.

(9) Глоба во износ од 1000 до 1500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на министерот за правда ако не го донесе решението во рокот утврден во ставот 7 од овој член.

#### Член 34

(1) Трошоците за полагање на испитот и на поправниот дел од испитот ги сноси кандидатот доколку институцијата каде што е вработен не ги плати.

(2) Висината на надоместокот од ставот (1) на овој член ја определува министерот за правда врз основа на реално направените трошоци за полагање на испитот, неопходни за спроведување на првиот, вториот и третиот дел на испитот, подготовката на базите на прашања, спроведувањето на електронскиот тест, спроведување на усниот испит, изготвување на материјали и покани и изготвување на решенија.

(3) Трошоците за полагање на испитот и на поправниот дел од испитот се уплатуваат на сметката на сопствени приходи на Министерството за правда.

**Никаде претходно не е дефинирано што е поправен дел од испитот.**

(4) Ако трошоците не се уплатени на соодветна сметка на Министерството за правда, најдоцна 15 дена пред денот определен за почеток на испитната сесија, на кандидатот нема да му се дозволи полагање на испитот.

(5) Ако кандидатот во рок од една година од денот на уплатата на средствата не го полага испитот, уплатените средства се враќаат согласно со закон.

## **V. Административно технички работи поврзани со судски преведувачи и/или толкувачи**

### **Член 37**

Постојаниот судски преведувач **и/или толкувач** дава свечена изјава пред претседателот на судот во кој е поставен.

Свечената изјава се дава усно, се потпишува и гласи:

“Изјавувам дека должноста постојан судски преведувач за \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_ јазик ќе ја вршам совесно и одговорно.”

Денот на давањето на изјавата се внесува во Именикот на постојаните судски преведувачи **и толкувачи** што се води во судот.

Во Именикот на постојаните судски преведувачи **и толкувачи** што го води секој суд се внесуваат основни податоци за преведувачите **и толкувачите** и преведувањето **и толкувањето**.

Судот го известува Министерството за правда за датумот на кој е дадена изјавата на постојаниот судски преведувач.

### **Член 38**

(1) Во Министерството за правда се води Именик на постојаните судски преведувачи **и толкувачи** за секој суд и јазик одделно.

(2) Во Именикот се внесуваат следните податоци:

1. реден број;
2. презиме, татково име и име на преведувачот **и/или толкувачот**;
3. точна адреса, телефон и е-маил адреса;
4. број и датум на решението за поставување и број на “Службениот весник на РМ” во кој е објавено поставувањето;
5. судот во кој е поставен преведувачот **и/или толкувачот**;
6. ден и место на давање на свечената изјава;
7. број и датум на решението за разрешување на преведувачот **и/или толкувачот**;
8. забелешка.

Именикот на постојаните судски преведувачи **и/или толкувачи** во електронска форма е достапен на веб страницата на Министерството за правда.

### **Член 39**

Доколку во судот нема постојан судски преведувач **или толкувач** за соодветниот јазик, претседателот на судот поставува судски преведувач **или толкувач** за посебен случај, обезбеден од друг суд, по замолен пат.

### **Член 40**

(1) Постојаниот судски преведувач има тркалезен печат во пречник од 33 мм, кој го содржи името Република Македонија, презимето и името на преведувачот, ознака - постојан судски преведувач, јазикот за кој е поставен за преведувач, назив на судот во кој е поставен и неговото седиште.

(2) Постојаниот судски преведувач совесно, одговорно и уредно ја врши својата должност и секој извршен превод го заверува со својот потпис и печат.

**Сметаме дека постојаниот судски толкувач нема потреба од печат и дека е доволно да го приложи решението при ангажман за судско толкување.**

Член 41

(1) Постојаниот судски преведувач **и/или толкувач** води дневник за извршените преводи и толкувања.

(2) Формата и содржината на дневникот ја пропишува министерот за правда.

**Втората одредба од став 1 ја префрливме во претходниот член.**

Член 42

(1) Заверката **од** преведувачот, којашто се става по извршениот превод носи број на дневникот под кој преводот е заведен, датум, потпис и печат на преведувачот.

(2) Текстот на заверката гласи:

“Тврдам дека правилно го извршив преводот од \_\_\_\_\_ на \_\_\_\_\_ јазик.

М.П.

Број \_\_\_\_\_  
Датум \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_”

ПРЕВЕДУВАЧ,

(3) Текстот на заверката се пишува на македонски јазик и на јазикот на кој е извршен преводот, со тоа што на левата половина на листот е текстот на македонски јазик, а на десната половина текстот на јазикот од кој е извршен преводот.

Член 43

(1) Ако писменото што треба да се преведе содржи повеќе страници или листови, сите страници се обележуваат со броеви, листовите се шијат **и на крајот се утврдуваат на соодветен начин**. Секој лист од преводот носи потпис и печат од преведувачот.

**ЗПРМ смета дека треба да се прецизира значењето на погоре обележаниот дел.**

(2) Преводот е чист и непрецртван, а имињата се пренесуваат идентично од изворникот.

**Предлог на ЗПРМ е да се предвиди донесување на посебен правилник за начинот на пренесување на имињата од другите јазици на македонски и од македонски на другите некирилични јазици, со особен осврт на буквите што не постојат во македонската азбука, како и буквите од другите азбуки што немаат соодветен пар во македонската азбука. (пр. : њ, љ, ш, у, њ, Ѓ и сл.)**

(3) Клаузулата на заверката се става под извршениот превод.

Член 44

**Член 44 е вметнат во член 45**

Член 45

(1) Постојаниот судски преведувач **и толкувач** има право на награда за својата работа согласно **Правилникот за исплата на награда и надоместокот на трошоците на судскиот преведувач и толкувач**, кој го донесува министерот за правда.

(2) При утврдувањето на наградата и надоместокот на трошоците на судскиот преведувач мора да се земе предвид следново:

- една страница судски превод изнесува 1800 јазички знаци со празни места;

- цената на една страница судски превод зависи од комбинацијата на јазици согласно Правилникот;

- дополнително на основната цена за судски превод треба да се пресметаат и трошоци за итност, ноќен труд, работа за време на викенд, работа за време на празници и нечитливост на текстот согласно Правилникот;

- најмалата награда треба да е еднаква на цената на чинење на една страница превод согласно горенаведените основи.

(3) При утврдувањето на наградата и надоместокот на трошоците на судскиот толкувач мора да се земе предвид следново:

- на постојаниот судски толкувач му припаѓа награда за времето од доаѓање на местото на толкување до престанувањето на потребата од неговото присуство;

- цената на толкувањето се пресметува по час а се зема предвид комбинацијата на јазици согласно Правилникот;

- на толкувачот му следува одреден надомест за доаѓање на работното место при секој ангажман, дури и кога немало потреба од толкување, не по негова вина;

- на постојаниот судски толкувач му припаѓа надоместок на трошоците кога врши толкување надвор од местото на своето живеалиште, според Правилникот од став 1.

(4) Постојаниот судски преведувач на подносителот на преводот му издава потврда (сметка) за примената награда и надоместокот.

**ЗПРМ прашува дали став (4) е навистина потребен со оглед на тоа што судскиот преведувач е најчесто физичко лице а не правно лице.**

#### Член 46

(1) Претседателот на судот или лице овластено од него врши надзор над работата на постојаните судски преведувачи **и толкувачи**, се грижи за нивно уредно и навремено работење, а за утврдените недостатоци во вршењето на работите го известува министерот за правда.

(2) Претседателот на судот им дава на преведувачите **и толкувачите** помош за правилно извршување на работите, повремено го прегледува дневникот за извршените **толкувања**, преводи и заверки и за утврдените состојби составува записник.

(3) Примерок од записникот се доставува до министерот за правда и до преведувачот **или толкувачот чијшто** дневник за извршените **толкувања**, преводи и заверки е прегледан.

(4) На огласната табла и на веб-страницата на судот се објавува списокот на преведувачите **и толкувачите** за подрачјето од тој суд според азбучен ред и за секој јазик одделно.

(5) Претседателот на судот на крајот од годината го известува министерот за правда за состојбата и за работата на постојаните судски преведувачи **и толкувачи**, а доколку оцени за потребно и во текот на годината.

#### Член 47

Постојан судски предувач **и/или толкувач** ќе се разреши од должност:

1. ако самиот бара да биде разрешен;
2. ако стане неспособен за вршење на оваа должност;
3. ако се утврди дека нестручно, неуредно или несовесно ја врши должности преведувач **и/или толкувач согласно Кодексот на професионално и етичко однесување;**

4. ако се утврди дека е недостоен за вршење на таа должност **согласно Кодексот на професионално и етичко однесување;** и

5. ако наплатува награда надвор од предвиденото со **Правилникот од член 45 став 1.**

#### Член 48

Министерството за правда, по предлог на претседател на суд или по службена должност по поднесено барање од постојаниот судски преведувач **и / или толкувач**, функционерот кој раководи со орган или граѓанин, ја спроведува постапката за разрешување на постојаниот судски преведувач.



#### Член 49

(1) По приемот на барањето за поведување на постапка за разрешување на постојаниот судски преведувач **и / или толкувач** од член 48 од овој закон, министерот за правда формира Комисија за разгледување на барање или предлог за разрешување на судски преведувач (во натамошниот текст: Комисија за разгледување) и ги проверува наводите доставени од предлагачите за разрешување на преведувачот.

(2) Комисијата од став (1) на овој член министерот за правда ја формира во рок од 5 дена од денот на приемот на барањето или предлогот за разрешување на судскиот преведувач **и/или толкувач**.

(3) Комисијата е составена од тројца членови од кои двајца од редот на раководните државни службеници во Министерството за правда и еден универзитетски професор или судски преведувач **и/или толкувач** за соодветниот јазик.

(4) Предлогот на претседателот на судот, односно известувањето дека е започната постапка за разрешување по службена должност со наведување на причините, Министерството за правда го доставува на одговор на преведувачот **и/или толкувачот** против кого е започната постапката за разрешување во рок од 5 дена од денот на приемот на барањето.

(5) Преведувачот **и/или толкувачот** е должен до Министерството за правда да достави одговор во рок од 8 дена од приемот на предлогот, односно известувањето.

(6) Комисијата одлучува во рок од 5 дена од денот на доставување на одговорот од преведувачот **и/или толкувачот**.

(7) Комисијата работи на седница на која **мора** да го покани преведувачот **и/или толкувачот** против кого се води постапката.

#### Член 50

(1) Министерот за правда по предлог на Комисија од членот 49 од овој закон со решение може привремено да му го одземе правото на вршење на должноста на преведувачот **и/или толкувачот**, доколку постои основана опасност дека ќе настанат ненадоместливи штетни последици ако преведувачот **и/или толкувачот** продолжи со работата.

(2) Привременото одземање на правото за вршење на должноста преведувач **и/или толкувач** трае до донесувањето на решението во постапката за разрешување, но не подолго од три месеци.

(3) Привременото одземање на правото за вршење на должноста преведувач **и/или толкувач** се забележува во Именикот на преведувачи **и/или толкувачи** и се објавува на веб-страницата на Министерството за правда и судот каде е поставен преведувачот **и/или толкувач**.

### VI. Разрешување и поништување на решението за поставување на постојан судски преведувач и/или толкувач

#### Член 51

Комисијата за разгледување подготвува писмен извештај врз основа на податоците добиени во постапката за разрешување, кој го доставува до министерот за правда. Комисијата доколку утврди дека не се исполнети условите за разрешување на преведувачот **и/или толкувачот**, тоа го констатира во извештајот и истиот се доставува до претседателот на судот и судскиот преведувач **и/или толкувач**.

Министерот за правда, по приемот на писмениот извештај од ставот 1 на овој член, донесува решение за разрешување на судскиот преведувач **и/или толкувач**, кое се доставува до судскиот преведувач **и/или толкувач** и до претседателот на судот во кој бил поставен.

Против решението од ставот 2 на овој член постојаниот судски преведувач **и/или толкувач** има право на тужба до Управен суд во рок од 30 дена по приемот на решението.

Решението влегува во сила со денот на неговото донесување, а се објавува во "Службен весник на Република Македонија" и во списокот на веб-страницата на

Министерството за правда. Предлогот од ЗПРМ е објавувањето на името на преведувачот/толкувачот да се изврши кога ќе биде одбиена жалбата од преведувачот/толкувачот, а во меѓувреме тој да не смее да врши дејност како судски преведувач/толкувач.

Постојаниот судски преведувач и/или толкувач е разрешен со денот на донесување на решението за разрешување, што се запишува во именикот на преведувачи и/или толкувачи во Министерството за правда, од каде што по електронски пат судовите го преземаат за ажурирање на податоците во Именикот на постојаните судски преведувачи и/или толкувачи во судот.

**Предлогот од ЗПРМ е објавувањето на името на преведувачот/толкувачот да се изврши кога ќе биде одбиена жалбата од преведувачот/толкувачот, а во меѓувреме тој да не смее да врши дејност како судски преведувач/толкувач.**

#### Член 52

Министерот за правда по службена должност врз основа на доставено известување за смрт на постојан судски преведувач и/или толкувач или врз основа на увид во приложени списи за смрт на постојан судски преведувач и/или толкувач, донесува решение за бришење на постојаниот судски преведувач и/или толкувач од Именикот на постојните судски преведувачи и толкувачи.

#### Член 53

Претседателот на судот во рок од три дена од приемот на решението за разрешување на судскиот преведувач и/или толкувач или решението од член 52 од овој закон, и по предавањето на печатот и/или дневникот, го заклучува дневникот за извршените толкувања, преводи и заверки и го става во архивата на судот, а печатот на преведувачот се поништува согласно закон, за што во рок од 15 дена го известува министерот за правда.

#### Член 54

Разрешениот судски преведувач во рок од три дена од приемот на решението за разрешување е должен да го врати печатот на претседателот на судот каде што е поставен.

### VII. Преодни и завршни одредби

#### Член 55

Со испитот, во смисла на овој закон, се изедначува испитот положен според прописите на Упатството за начинот и условите за поставување, проверка на знаењето и разрешувањето на постојаните судски преведувачи ("Службен весник на Република Македонија бр. 28/08).

#### Член 56

Подзаконските акти од овој закон се донесуваат најдоцна 90 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

#### Член 57

Министерството за правда го создава единствениот електронски систем за полагање на испитот најдоцна до денот на примена на овој закон.

#### Член 58

Кандидатите кои до денот на започнувањето на примената на овој закон имаат започнато со полагањето на испитот за судски преведувачи согласно одредбите на Судскиот деловник (Службен весник на Република Македонија бр.66/13) и Упатството за начинот и условите за поставување, проверка на знаењето и разрешувањето на постојаните судски преведувачи ("Службен весник на Република Македонија бр. 28/08) испитот ќе продолжат да го полагаат според прописите што важеле до денот на започнувањето на примената на овој закон.

#### Член 59

Со денот на започнувањето на примената на овој закон престанува да важи Упатството за начинот и условите за поставување, проверка на знаењето и

разрешувањето на постојаните судски преведувачи (“Службен весник на Република Македонија бр. 28/08).

#### Член 60

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе започне да се применува од 01 септември 2014 година.

**Предлог на ЗПРМ е да има претходен период на задолжително тестирање на системот за да се утврди неговата функционалност, и датумот на примена да се одложи за 2015 година.**